

MATKAILUN ABC

Vinkkejä matkalle

HYGIENIA

- Huolehdi hyvästä käsi- ja wc-hygieniasta.
- Pese kädet saippualla ja käytä alkoholi-pitoista käsihuuhdetta.

RUOKA JA JUOMA

- Nauti vain hyvin kuumennettua ja kypsennettyä ruokaa.
- Pese ja kuori hedelmät ja vihannekset.
- Vältä lämmössä seisoneita ruokia, majoneesia, jäätelöä, kermavaahtoa, jääkuutioita sekä pastöroimattomia maitotuotteita.
- Juo vain pulloitettuja juomia.
- Jos hanavesi ei ole juomakelpoista, älä käytä sitä edes hampaiden pesuun.

RIPULI

- Turistiripuli kestää yleensä 3–5 vrk ja tarvitsee harvoin mikrobilääkehoitoa.
- Mikäli ripuliin liittyy kuumetta, veriripulia tai oireiden pitkittymistä, hakeudu lääkäriin.
- Huolehdi nesteytyksestä. Pienillä lapsilla nestehukka altistaa herkästi kuivumiselle.

HYÖNTEISSUOJAUS

- Käytä peittäviä vaatteita ja hyönteis-karkotteita.
- Tehokkaimmat karkotteet sisältävät dietyyli-toluamidia (=DEET), joita voi käyttää yli 2 kk ikäisille lapsille. Karkotetta ei tule levittää pienten lasten käsiin eikä suun tai silmien läheisyyteen.
- Aurinkosuoja-voidetta on hyvä levittää ennen hyönteiskarkotetta.
- Käytä tarvittaessa hyttysverkkoa ja hävitä hyttyset makuutiloista.

YMPÄRISTÖ

- Suojaudu auringolta.
- Huomioi merivirtaukset rannalla.
- Suhtaudu varauksella kaikkiin eläimiin vesikauhun eli rabieksen vuoksi. Jos eläin puree, raapii, nuolee rikkinäistä ihoa tai limakalvoa, pese haava saippuavedellä ja desinfioi se. Hakeudu välittömästi lääkäriin.

Pikkujätin muistilista matkailijoille

ROKOTUKSET

- Varmista, että olet saanut kansallisen rokotusohjelman mukaiset rokotteet. Saat ne maksutta omasta neuvolastasi tai terveysasemalta. Kaikilla tulisi olla rokotteet jäykkäkouristusta, kurkkumätää ja poliota, sekä tuhkarokkoa, sikotautia ja vihuriokkoa vastaan.
- Yleisin suositeltava matkailijan rokote on hepatiitti A -rokote. Se annetaan usein yhdessä hepatiitti B -rokotteen kanssa.
- Kausi-influenssarokotetta suositellaan kaikille matkailijoille. Epidemian ajankohta vaihtelee eri puolilla maailmaa.
- Rokotetta puutiaisaivotulehdusta vastaan suositellaan riskialueilla luonnossa liikkuville.
- Varaathan rokotusaikasi ajoissa, jotta rokotussuojia ehtii muodostua ennen matkaa. Jotkut rokotteet vaativat useamman annoksen ennen suojan muodostumista.
- Malariaa vastaan ei ole rokotetta, mutta estolääkityksen tarve kannattaa selvittää lääkäriltä ennen matkaa.

MATKAVAKUUTUS

- Tarkista, että kaikilla matkalle lähtijöillä on voimassa oleva matkavakuutus.
- Huomioi vakuutusehdot.

MATKA-APTEEKKI

- Varaa englanninkielinen ohje matka-apteekkisi lääkkeistä sekä niiden vaikuttavista aineista ja annostuksista.
- Kuljeta lääkkeet alkuperäispakkauksissa käsimatkatavaroissa.
- Vinkkejä matka-apteekin sisältöön näet viereisellä sivulla.

Matka-apteekki lapsille

Allergiaan	Antihistamiini, vaikeita allergiaoireita saaville adrenaliinikynä
Hyönteisten pistoihin	1 % kortisonivoide, antihistamiini
Iho-ongelmiin	Aurinkosuoja- ja kosteusvoide sekä mieto kortisonivoide (ei pahoin rikkoutuneelle tai merkivälle iholle)
Nuhaan ja tukkoisuuteen	Avaava nenäsuihke (erityisesti ennen lentoa)
Pintanaarmuihin, haavoihin ja nyrjähdyksiin	Haavanpuhdistusainetta ja -lappuja, laastareita, sidoksia, ihoteippiä sekä pinsetit ja sakset
Ripuliin	Äkilliseen ripuliin ripulijuomajauhetta nestetasapainon korjaamiseksi
Ummetukseen	Ummetuslääkettä (jos taipumusta ummetukseen)
Särky- ja kuumelääke sekä kuumemittari	Tropiikissa kuumelääkkeenä vain parasetamoli, särkylääkkeenä esim. ibuprofeeni tai parasetamoli
Yleisen hygienian hoitoon	Käsien desinfiointiainetta, kosteuspyyhkeitä

Lisätietoja matkalle tarvittavista rokotteista, estolääkityksistä ja matkalle valmistautumisesta saat THL:n ylläpitämästä Matkailijan terveysoppaasta (kohta "Maittainen luettelo").

Mikäli matkustat eksoottisempiin kohteisiin tai matkan kesto on yli kuukauden, suosittelemme käyntiä Aavan Matkailuklinikalla tai matkailuasioihin perehtyneellä lääkärillä.

Kansallinen rokotusohjelma

Ikä	Rokote	Tauti, jolta rokote suojaa
2 kk	Rotavirus	Rotavirusripuli
3 kk	Pneumokokki-konjugaatti (PCV)	Aivokalvontulehdus, keuhkokuume, verenmyrkytys ja korvatulehdus
	Rotavirus	Rotavirusripuli
	Viitosrokote (DTaP-IPV-Hib)	Kurkkumätä, jäykkäkouristus, hinkuyskä, polio ja Hib-taudit, kuten aivokalvontulehdus, kurkunkannentulehdus ja verenmyrkytys
5 kk	Pneumokokki-konjugaatti (PCV)	Aivokalvontulehdus, keuhkokuume, verenmyrkytys ja korvatulehdus
	Rotavirus	Rotavirusripuli
	Viitosrokote (DTaP-IPV-Hib)	Kurkkumätä, jäykkäkouristus, hinkuyskä, polio ja Hib-taudit, kuten aivokalvontulehdus, kurkunkannentulehdus ja verenmyrkytys
12 kk	Pneumokokki-konjugaatti (PCV)	Aivokalvontulehdus, keuhkokuume, verenmyrkytys ja korvatulehdus
	Viitosrokote (DTaP-IPV-Hib)	Kurkkumätä, jäykkäkouristus, hinkuyskä, polio ja Hib-taudit, kuten aivokalvontulehdus, kurkunkannentulehdus ja verenmyrkytys
12–18 kk*	MPR	Tuhkarokko, sikotauti, vihurirokko
6 kk–6 v	Influenssa	Influenssa (vuosittain)
1,5–11 v	Vesirokko **	Vesirokko
4 v	DTaP-IPV	Kurkkumätä, jäykkäkouristus, hinkuyskä, polio
6 v	MPRV	Tuhkarokko, sikotauti, vihurirokko, vesirokko
6/12 v	Vesirokko ***	Vesirokko
11–12 v tytöt	HPV	Kohdunkaulan syöpä
14–15 v	dtap	Kurkkumätä, jäykkäkouristus, hinkuyskä

* THL suosittelee, että MPR-rokotteen ensimmäinen annos annetaan 12 kk iässä.

** Lapsille, jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa. *** Vesirokkorokote-sivuston ohjeiden mukaisesti

PikkuTsätissä saat yhteyden lastenlääkəriin nopeasti ja helposti – kotona ja matkoilla

PikkuTsätti-verkkopalvelussa saat apua ja tukea kaikissa lapsesi terveydentilaan liittyvissä kysymyksissä. Tarvitset vain nettiyhteyden, tietokoneen tai mobiililaitteen. PikkuTsätin lääkärin kanssa voit keskustella kaikista lapsesi terveyteen liittyvistä asioista.